

Karinthy Frigyes

1887-ben született Budapesten. Édesapja Karinthy József, a Magyar Filozófiai Társaság alapítótagja volt. Eredeti családneve Kohn, amelyet 1874-ben magyarosított. Karinthy Frigyes feleségével és gyermekeivel 1886-ban felvette az evangélikus vallást.

Nagyon fiatalon, már 11 éves korában megírja első regényét, *Utazás a Merkurba* címmel.

Mindössze 15 éves, amikor a Magyar Képes Világ hetilap folytatásokban közli a *Nászutazás a Föld középpontján keresztül* című regényét.

Érettségi után matematika-fizika szakon, a bölcsészkaron és az orvosi karon is hallgat előadásokat, de egyetemi tanulmányait egyik karon sem fejezi be.

Újságíróként dolgozik, majd megjelenik *Így írtok ti* című irodalmi paródiakötete.

Karinthy megtapasztalta a repülés ekkoriban még igazán különlegesnek tartott élményét, többször is repült Wittman Viktor pilótával. *A repülő ember. Wittmann Viktor emlékére. A pilóta arcképével* című kötete, amelyben a repülőgép balesetben elhunyt gépészmérnök-pilótának állít emléket.

A Tanár úr kérem! művéből 1956-ban film is készült.

Tinédzser kora óta érdeklődött a tudományok iránt, emellett filozofikus, az emberiség jövőjét folyamatosan kutató gondolkodásmódja miatt számos utópisztikus, sci-fi irodalomba sorolható elbeszélést írt. Egymás után jelennek meg tudományos fantasztikus munkái. Írói tevékenységét 1935-ben Baumgarten-díjjal ismerik el.

1936-ben agydaganattal műtik Stockholmban. A betegséget és a műtétet *Utazás a koponyám körül* című regényében örökítette meg, melynek

leírásai pontosságuk miatt az orvostudomány számára is forrásként szolgálnak.

1938. augusztus 29-én, Siófokon agyvérzésben halt meg.

Bár Karinthy Frigyeset mind a maga korában, mind jelenleg leginkább egyfajta író-humoristaként tartják számon, számos más stílusban és műfajban is maradandót alkotott. Írt novellákat, verseket, színdarabokat, mesekönyveket is, miközben folyamatosan publikált újságokban, folyóiratokban, beleértve a Nyugatot is.

Karinthy Frigyes 1929-ben megjelent *Láncszemek* című novelláján alapul a „Hat lépés távolság” -elmélet, mely szerint a Föld bármely két lakója kapcsolatba hozható egymással egy ismeretségi láncon keresztül, melyben maximum öt ember szerepel a két végpont között. A novellában Karinthy arra a sejtésre jut, hogy az utazással, a technológia fejlődésével és az emberek kapcsolati hálójának növekedésével a világ mintegy zsugorodik (erre utal a későbbi kutatásokban a kisvilág megjelölés), és ennek révén válik lehetővé bárki elérése öt személyen keresztül. Karinthy sejtése a technológia hatásáról az emberi kapcsolatokra egyértelmű igazolást nyert. A Facebook 2011-ben hirdette meg a maga Kisvilág - kísérletét, ami meglepő eredménnyel zárult. A kísérlet szerint két ismeretlen közötti kapcsolatteremtéshez csupán 3,5 lépésre van szükség.

Karinthy Frigyes nevéhez számos fordítás fűződik, de ezek közül kétségtelen A. A. Milne *Micimackó* és *Micimackó kuckója* a legismertebb. A családi legendárium szerint azonban Karinthy Frigyes nem beszélt jól angolul, a nyersfordításokat nővére, Karinthy Emilia (becenevén Mici) készítette el, ezeket a szövegeket dolgozta át Karinthy. Az átdolgozás pedig ebben az esetben komolyan veendő. Sejthetően Mici után kapta Winnie-the-Pooh magyarul a Micimackó nevet, de Karinthy több más ponton is szabadon kezelte a szöveget. Vannak olyanok, akik szerint a magyar fordítás különösen élvezhetővé tette az eredeti művet.

A legjobb barátja Kosztolányi Dezső volt, akivel elválaszthatatlanok voltak. Legnagyobb közös kötelék a gyilkos humor volt, ezt örzi Karinthy híressé vált szólása: „a humorban nem ismerek tréfát”.

Írói munkássága és tudományos érdeklődése mellett, Karinthy számos, területét tekintve egymástól igen távol álló szabadidős tevékenységnek hódolt. Magas szinten sakkozott, és rajongott a bűvésztükkökhöz is. Fia Karinthy Ferenc író, drámaíró és dramaturg, unokája pedig Karinthy Márton író és színházi szakember, aki megalapította Budapesten a ma is működő Karinthy Színházat.